

3. søndag i fasten d. 24. marts 2019

Salmer:

29: Spænd over os dit himmelsejl

448: Fyldt af glæde over livets under

166: Så skal dog Satans rige

41: Lille Guds barn, hvad skader dig

266: Mægtigste Kriste

675: Gud, vi er i gode hænder

Prædikentekst: Lukasevangeliet 11,14-28

Engang var Jesus ved at uddrive en dæmon, som var stum. Da dæmonen var faret ud, begyndte den stumme at tale, og folkeskarerne undrede sig. Men nogle af dem sagde: »Det er ved dæmonernes fyrste, Beelzebul, at han uddriver dæmonerne.« Andre ville sætte ham på prøve og krævede et tegn fra himlen af ham. Men da Jesus kendte deres tanker, sagde han til dem: »Ethvert rige i splid med sig selv lægges øde, og hus falder over hus. Hvis nu også Satan er kommet i splid med sig selv, hvordan kan hans rige så bestå? I siger jo, at jeg uddriver dæmonerne ved Beelzebul. Men hvis jeg driver dæmonerne ud ved Beelzebul, ved hvem uddriver jeres egne folk dem så? Derfor skal de være jeres dommere. Men hvis det er ved Guds finger, at jeg driver dæmonerne ud, så er Guds rige jo kommet til jer. Når en stærk mand fuldt bevæbnet vogter sin gård, kan hans ejendele være i fred. Men kommer der en, der er stærkere, og overvinder ham, tager han straks alle de våben, som den anden havde sat sin lid til, og fordeler byttet. Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder. Når den urene ånd er drevet ud af et menneske, flakker den om i øde egne og søger hvile, men uden at finde den. Så siger den: Jeg vil vende tilbage til mit hus, som jeg er drevet ud af. Og når den kommer, finder den det fejlet og prydet. Så går den ud og tager syv andre ånder med, værre end den selv, og de kommer og flytter ind dér. Og det sidste bliver værre for det menneske end det første.« Mens han sagde det, var der en kvinde i skaren, der råbte: »Saligt er det moderliv, som bar dig, og de bryster, du diede!« Men han svarede: »Javist! Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det!«

Vi er i fastetiden. Den tid, som begynder med fastelavnssøndag og askeonsdag og slutter påskedag. Det er en tid med plads til eftertanke og selvransagelse. Det er den tid, hvor vi ser frem mod påske og Jesu lidelse, død og opstandelse. Bibelteksterne, som hører til søndagene i fastetiden, stiller skarpt på, hvem Jesus er. Pudsigt nok, stiller de også samtidig skarpt på, hvem hans modstander er. Tre af de prædiketekster, som er i fastetiden, handler nemlig om Djævelen og dæmoner. For to uger siden handlede søndagens tekst om Jesus, som blev fristet af Djævelen i ørkenen. Sidste søndag var det om en mor, som bad Jesus om hjælp, fordi hendes datter blev plaget af en dæmon. Og i dag handler teksten også om dæmoner, tilmed om en dæmonuddrivelse.

Sammenlignet med en uhyggelig gyserfilm eller beskrivelser af dæmonuddrivelser fra kirkens historie, er det en forholdsvis udramatisk beretning. Den er nærmest lidt tilbageholdende og nøgtern. Kun ganske kort beskrevet: Engang var Jesus ved at uddrive en dæmon, som var stum. Da dæmonen var faret ud, begyndte den stumme at tale, og folkeskarerne undrede sig.

Fokus er nemlig ikke på selve dæmonuddrivelsen, men derimod på den efterfølgende diskussion om, hvor Jesus får sin dæmonuddrivende magt fra. Nogle mener, at han får den fra Djævelen selv. Men Jesus afviser den tanke som absurd. Det giver ingen mening, hvis Djævelen er medvirkende til, at Djævelen selv mister magt og indflydelse over et menneske. For som Jesus senere siger, de onde ånder forlader ikke frivilligt et menneske. Men kun, når de møder en stærkere magt. Og hvis der så ikke flytter en stærkere magt ind i mennesket, f.eks. Guds gode ånd, så er der fare for, at den uddrevne dæmon senere vender tilbage og tager sine onde venner med.

Så Jesus kan ikke have sin magt fra den onde selv, men den må være fra Gud. Og så er konklusionen ifølge Jesus klar: hvis jeg driver dæmoner ud ved Guds hjælp, så er Guds rige jo kommet til jer. Og senere sætter han det endnu mere på spidsen: Den, der ikke er med mig, er imod mig, og den, der ikke samler med mig, spreder.

Hvis vi skal forstå, hvem Jesus er og hvilken magt, han har, må vi også forstå noget om, hvem det er, han kæmper imod. I kirken taler vi ofte om, at Jesus kæmper mod døden. Han skaffer os sejr over døden og håb om et evigt liv. Vi taler også om, at han kæmper mod synden. Han skaffer os tilgivelse og forsoning med Gud. Alt det viser os noget om, hvem Jesus er: Dødens overvinder. Vores frelser og forsoner.

Så den kamp, som Jesus kæmper, har altså betydning for vores liv. Derfor har det også betydning for os, når han kæmper mod Djævelen og det onde. For Djævelen og det onde er trusler mod vores liv.

Jeg ved ikke, hvad I tænker, når I hører om Djævelen og dæmonuddrivelser. Måske, at det er noget, som mest sker i Afrika eller andre lande, hvor mennesker er mere i kontakt med den åndelige verden. Eller at det mest foregår i radikale kristne miljøer, som det f.eks. blev skildret i TV-2-dokumentaren om Guds bedste børn, hvor en hel del ting virker til at handle om dæmoner. Eller at det mest skete i gamle dage, hvor man ikke for alvor kendte til sindets mange mulige lidelser og derfor måske nogle gange forvekslede psykiske lidelser og dæmonbesættelser? Eller at det mest foregår på gyserfilm, hvor man kan få et godt gys, og så ellers forlade den verden, når filmen er slut. Og sove trygt, hvis man kan.

En af mine præstekolleger ved navn Robert fortalte en historie, som jeg har fået lov til at dele. Den foregik for nogle år siden. Robert blev sammen med sin kone spurgt, om de ville bede en bøn med en pige på 8 år. Hun havde nogle problemer og en livlig fantasi. I hendes fantasiverden var der to venner, som hun legede med. De var blevet truende og ville slå hende ihjel, og hun kunne ikke sove. Familien havde forsøgt sig med hjælp hos psykolog og i psykiatrien, men de kunne ikke hjælpe. Robert og hans kone talte lidt med pigen og mindede hende om, at i Fadervor siger vi ”Fri os fra det onde”, og at det kunne også betyde ”fri mig for de to, der truer mig.” De bad så alle tre Fadervor og stoppede efter linjen om ”fri os fra det onde”. Der sagde pigen så til de to fantasivenner, at hun aldrig ville se dem mere. Så bad de alle tre fadervor færdig, gjorde korsets tegn og velsignede pigen. Forældrene var med hele vejen igennem. Siden er de to truende fantasivenner forsvundet og pigen har sovet godt i flere år.

Vi kan spørge: var den lille pige påvirket af det onde, af dæmoniske kræfter?

Måske. Måske ikke.

Men som Robert konkluderede: Bøn i Jesu navn virker – også på uforklarlige ting! Hun var i hvert fald påvirket af noget, som der måtte en stærkere magt, en guddommeligt magt til at redde hende ud af.

Andre gange er der mindre tvivl om, at mennesker er påvirket af dæmoniske kræfter. Der er en lille gruppe af præster i Folkekirken, som indimellem oplever at være med til at drive dæmoner ud. Det sker ikke under stor bevågenhed. De reklamerer ikke for det i aviserne eller livestreamer det på facebook. Det sker derimod i selskab med ganske få personer. Det sker kun, når de har haft en grundig samtale med den ramte person. Det sker kun, når de er helt sikre på, at der ikke er tale om en psykisk sygdom eller en psykisk lidelse. Så det sker nogle gange, at de foretager en dæmonuddrivelse eller velsigner et hus, som der sker mærkelige ting i.

For en del år siden læste jeg en bog af den danske forfatter Poul Hoffmann. Ham var jeg ret vild med, og jeg læste mange af hans bøger. I en af dem beskrev han meget detaljeret, hvordan en tysk præst ved navn Johann Blumhardt i midten af 1800-tallet uddrev en ond ånd af en kvinde. Kvinden var tilsyneladende besat af det onde i 2 år og til sidst lykkedes det Blumhardt ved intensiv bøn at få dæmonen til at forlade kvinden. Lige inden den gjorde det, råbte den igennem kvinden ”Jesus er sejrherren”.

Jeg husker, at jeg blev noget skræmt af bogen. Meningen var vel egentlig, at bogen skulle være en opmuntrende beskrivelse af den Gud og den Guds søn, Jesus Kristus, som har al magt. Inklusiv magt over Djævelen og dæmoner. Men jeg blev nærmere mere bange for at gå alene i mørket. Måske beskrivelsen af dæmonuddrivelsen var lidt for detaljeret for mit sind. Jeg ser i hvert fald heller aldrig gyserfilm, de påvirker mig for meget.

Men pointen i bogen var fin. Jesus er sejrherren. Han er stærkere end Djævelens magt. Det var han i Israel for 2000 år siden. Det var han i Tyskland for over 150 år siden. Det er han i dag i Danmark i 2019.

Alt den her tale om dæmoner og dæmonuddrivelser skal ikke skræmme os. Det er ikke meningen. Og det føles da også lidt mærkeligt at stå her på en prædikestol en skøn forårsdag og tale om så mørke ting. Men der skal tales om dem af to årsager: Dels fordi Djævelen og dæmoner og dæmonuddrivelser er en del af virkeligheden. Der findes ondskab i verden, og der findes en åndelig verden med gode magter og mørke magter, med engle og dæmoner. Det må vi ikke blive blinde for, og hvis vi føler os truede af mørke magter, kan vi bede til Jesus. Han er stærkere end de mørke kræfter, som Roberts historie fortalte. Og vi kan finde tryghed i, at når vi er døbt, så er der tegnet et

korsets tegn for vores ansigt og for vores bryst. Så har det onde ikke magt over os, vi tilhører Jesus Kristus og Guds ånd, den gode ånd, Helligånden, bor i os.

Så der skal for det første tales om Djævelen og dæmoner, fordi de er virkelige.

For det andet skal der tales om dem, fordi Jesu magt over dem viser noget om, hvem han er. Kun Guds søn, kun Gud selv har i sidste ende magt over det onde og Djævelen. Så når Jesus viser at have magt over det onde, og når der er i dag kan drives dæmoner ud ved bøn i Jesu navn, viser det os noget om, hvem Jesus er. At han *var* og *er* noget helt særligt. Guds søn. Guds konkrete plan for at hjælpe os ud af syndens, dødens og det ondes magt. Det var han dengang, og det er han stadig i dag.

Jesus har magten over synden, derfor kan han tilgive os, uanset hvilke utilgivelige ting, vi har gjort. Jesus har magten over døden, og derfor kan han lade os opstå til evigt liv engang på den yderste dag.

Jesus har magten over det onde, og derfor kan der stadig i dag drives onde ånder ud i hans navn.

Det skal ikke ske under stor opmærksomhed. Det skal ikke ske uden lang forudgående samtale og bøn. Det skal ikke ske, for at den der udfører dæmonuddrivelsen skal blive stolt af det. Men det skal ske for at den, som er fanget af det onde, kan opleve frihed og fred og kærlighed fra Gud. For det er dybest set grunden til alt det, Jesus gør:

at vi skal opleve frihed, fred og kærlighed fra Gud. Derfor vil han tilgive os. Derfor vil han give os evigt liv. Derfor vil han fri os fra det ondes magt.